

Čís. 16720.

Prohlášení osob za mrtvé jest otázkou týkající se osobního stavu.

K rozhodnutí o návrhu na prohlášení československého státního příslušníka za mrtva jsou povolány výhradně příslušné tuzemské soudy. Výrok cizího úřadu (úředního soudu říšskoněmeckého) o prohlášení československého státního občana za mrtva nemá na území Československé republiky právní účinnosti (§ 81 č. 3 ex. ř.).

(Rozh. ze dne 17. února 1938, Nd I 41/38.)

Elsa K. v P. (v říši Německé), která se nejprve domohla výroku úředního soudu v P. (v říši Německé) o prohlášení svého manžela Roberta Gustava K. za mrtva, obrátila se poté na krajský soud civilní v P. o prohlášení Roberta Gustava K. za mrtva a prohlášení jejího manželství s ním za rozloučené. Tento soud odmítl její návrh pro nepřislušnost dovolaného soudu. Poté navrhla Elsa K., aby nejvyšší soud ustanovil podle § 28 j. n. tuzemský soud k projednání její žádosti o prohlášení jejího manžela za mrtva.

Nejvyšší soud nevyhověl návrhu a zároveň nařídil krajskému soudu civilnímu v P., aby podle § 44, odst. 1, j. n. postoupil spisy krajskému soudu v Ch. k příslušnému jednání.

D ů v o d y:

Podle domovského listu obce D. má Robert Gustav K. domovské právo v této obci a jest podle spisů československým státním příslušníkem. Prohlášení osob za mrtvé jest otázkou statutární, která co do československých státních příslušníků jest podle příslušných zákonů (§ 1 č. 20/1883 ř. z., č. 128, 129/1918 ř. z. a č. 252/1921 Sb. z. a n.) vyhrazena příslušným tuzemským soudům. Jde tudíž v souzeném případě o občanskou věc patřící pod pravomoc zdejších soudů. Výrok úředního soudu v P. ze dne 23. srpna 1935, čís. R 226/34, že se Robert Gustav K. prohlašuje za mrtva, nemá na území Československé republiky právní účinnosti z důvodu § 81 čís. 3 ex. ř.

Přesto, že tato občanská věc patří pod pravomoc zdejších soudů, není tu pro nejvyšší soud zákonných podmínek k ustanovení soudu podle § 28 j. n., ježto podle spisů lze zjistiti podmínky místní příslušnosti určitého tuzemského soudu ve smyslu onoho zákona. Navrhovatelka udala sice, jak vyplývá ze spisů M 34/37 krajského soudu civilního v P., že její manžel se vždy zdržoval v Německu, leč z oddacího listu německého evangelického farního úřadu v P. ze dne 5. října 1927, navrhovatelkou předloženého, je patrné, že Robert Gustav K. bydlil v době uzavření sňatku v P. v Čechách, okr. Ch. Tím jest prokázán jeho poslední pobyt v Československu a z toho vyplývá i příslušnost krajského soudu v Ch. podle § 1 zák. č. 20/1883 ř. z. Toho si nepovšiml krajský soud civilní v P. při rozhodování o návrhu Elsy K.,

aby její manžel Robert Gustav K. byl prohlášen za mrtva a aby její manželství s ním bylo prohlášeno za rozloučené, odmítnuv usnesením ze dne 14. prosince 1937 č. j. M 34/37-6 tento návrh pro nepřislusnost, aniž při tom podle § 44 j. n. odst. 1 postoupil projednávanou právní věc příslušnému krajskému soudu v Ch. Není však překážky, aby v té příčině učinil potřebné opatření dodatečně.

Čís. 16721.

K vymození daňových nedoplatků podle výkazu znějícího jen proti dědici (fiduciáři) nelze bez souhlasu svěřenských nástupníků (fideikomisárních substitutů) vésti exekuci ani vnuceným vkladem zástavního práva bez jakéhokoli omezení, ani vnucenou dražbou nemovitostí knihovně zatížených svěřenským nástupnictvím (fideikomisární substitucí), a to ani tenkrát, jde-li o veřejné dávky, za něž nemovitost věčně ručí.

(Rozh. ze dne 18. února 1938, R I 1619/37.)

Srvn. rozh. č. 12901, 12745, 12030, 11227, 7761, 5052 a 4500 Sb. n. s.

Berní úřad v H. P. navrhl v zastoupení Československého státu (finanční správy), aby mu byla k vymození nedoplatků na dani pozemkové, domovní a obrátové za léta 1935 až 1937 povolena podle výkazu nedoplatků E 381/37, znějícího proti povinné Aloisii T., přístupem povolena dražba nemovitostí, na nichž byla zapsána fideikomisární substituce ve prospěch nezletilých dětí dlužnice, a to nezletilých Marie, Emilie, Julie, Pavly a Františka G-ových. Exekuční soud vyhověl návrhu. Rekursní soud k rekursu opatrovníka jmenovaných dětí zamítl návrh. Důvody: Nemovitosti, na něž jest vedena exekuce, jsou sice vlastnictvím povinné Aloisie T., třebas jest její vlastnictví omezeno právem substitučním. Navrženou exekuci na ně však by bylo možno povolit jen tehdy, kdyby tu byl souhlas svěřenských nástupníků (fideikomisárních substitutů), jejichž práva jsou přímo dotčena (§§ 511 a 608 obč. zák. a rozh. č. 12745 Sb. n. s.). Jinak by bylo nutno, aby vykonatelná pohledávka a exekuční titul, v souzeném případě vykonatelný výkaz nedoplatků, směřovaly nejen proti dědici (fiduciáři), ale i proti svěřenským nástupníkům. Toho tu však není a vymáhající věřitel ani netvrdil, že svěřenské nástupnictví (fideikomisární substituce) zaniklo, což by ostatně bylo možno řešiti jen sporem. Svěřenské nástupnictví je na nemovitostech, o něž jde, poznamenáno a jest tudíž k němu přihlížeti. Navrženou exekuci nelze ani povolit »bez újmy substitučních práv«, ježto jde právě o exekuci vnucenou dražbou, pro jejíž povolení se vyžadují obě shora uvedené podmínky, t. j. jak exekuční titul směřující též proti nástupníkům, tak i jejich souhlas (rozh. č. 4500, 5052, 11526 11227, 12901 Sb. n. s.). V souzeném případě, v němž jde o exekuci pro nedoplatky na dani pozemkové, domovní a obrátové, nebrání zamítnutí